

דעם רבינ'ס מעשיות

ספורי מעשיות משנים קדמוניות
מרבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

המעשה עם הבחינות
בלשה"ק

מעשה י"ג

מ"שבעה בעטלערס" (3)

יום השני - הפעטלער החרש

די סיפורי מעשיות וואס דער הייליגער רבי האט דערציילט זענען קודש קדשים, זיין כוונה איז געווען אונז צו אויפוועקן פון טיפן שלאף, אזוי ווי דער רבי האט געזאגט אז "די סיפורי מעשיות זענען מסוגל צו אויפוועקן פון שלאף. דער הייליגער רבי האט געזאגט אז אין יעדע ווארט פון די הייליגע מעשיות זענען באהאלטן סודות התורה, און אפילו א פשוטער מענטש וואס וועט עס לערנען, קען ארויס נעמען פון דעם מוסר און התעוררות צו השם יתברך.

ספורי מעשיות משנים קדמוניות - מעשה יג - מ'השבעה בעטליר'ס' - שפּרָה רַבּוּ נַחֲמַן מְבַרְסֵלַב זִיע"א

שְׁהִיָּה שֶׁם בְּאוֹתוֹ הֶגֶן, בְּוֹדָאֵי מְכַרְח לְהִיּוֹת כְּלָה וְנִפְסָד, מֵאַחַר שְׁאִין שֶׁם הַמְּמֹנָה, דְּהִינּוּ הַגְּנָנִי. אֲבָל אַף עַל פִּי כֵן הָיוּ יְכוּלִים לְחִיּוֹת מִן הַסְּפִיחִים שֶׁבָּגָן.

וּבֹא עֲלֵיהֶם מְלַךְ אֲכֹזֵר עַל אוֹתָהּ הַמְּדִינָה, וְלֹא הָיָה יְכוּל לַעֲשׂוֹת לָהֶם דְּבַר. וְהֵלֶךְ וְקִלְקַל אֶת הַחַיִּים טוֹבִים שֶׁל הַמְּדִינָה שֶׁהָיָה לָהֶם מִן הֶגֶן.

וְלֹא שֶׁקִּלְקַל אֶת הֶגֶן. רַק שֶׁהִשְׁאִיר שֶׁם בְּאוֹתָהּ הַמְּדִינָה שֶׁלֹּשׁ כַּתּוּבֵי עֲבָדִים, וְצִוָּה עֲלֵיהֶם שֶׁיַּעֲשׂוּ מַה שֶׁפָּקֵד עֲלֵיהֶם. וְעַל יְדֵי זֶה קִלְקְלוּ אֶת הַטַּעַם. שֶׁעַל יְדֵי מַה שֶׁעָשׂוּ שָׁם, כָּל מִי שֶׁיִּרְצֶה לְטַעַם אֵיזָה טַעַם יִהְיֶה טַעַם נִבְלָה.

וְכֵן קִלְקְלוּ אֶת הָרִיחַ. שֶׁכָּל הָרִיחֹת, יִהְיֶה לָהֶם רִיחַ חֲלִבָּנָה. וְכֵן קִלְקְלוּ אֶת הַמְּרֹאֶה, שֶׁהַחֲשִׁיכּוֹ אֶת הָעֵינַיִם כְּאִלּוּ יֵשׁ עֲנַנִּים וְעֵבִים. (הַכֹּל עַל יְדֵי מַה שֶׁעָשׂוּ שָׁם, כְּאֲשֶׁר צִוָּה עֲלֵיהֶם מְלַךְ הָאֲכֹזֵר כִּנ"ל) וְעַתָּה, אִם אַתֶּם חַיִּים טוֹבִים, אֲרָאָה אִם תּוּכְלוּ לְהוֹשִׁיעַ אוֹתָם. וְאֲנִי אוֹמֵר לָכֶם (כֹּל זֶה דְּבַרֵי הַחֲרַשׁ הַנ"ל) שֶׁאִם לֹא תוֹשִׁיעוּ אוֹתָם, יוּכְלוּ הַקִּלְקוּלִים הַנ"ל שֶׁל אוֹתוֹ הַמְּדִינָה לְהַזִּיק לָכֶם גַּם-כֵּן.

וְהִלְכּוּ הַעֲשִׂירִים הַנ"ל אֶל אוֹתוֹ הַמְּדִינָה, וְגַם אֲנִי הִלְכְּתִי עִמָּהֶם. וְגַם בְּדֶרֶךְ הַלּוֹכִים הָיוּ חַיִּים גַּם-כֵּן כָּל אֶחָד וְאֶחָד חַיִּים טוֹבִים שְׁלוֹ, כִּי הָיוּ לָהֶם אוֹצְרוֹת כִּנ"ל.

כְּשֶׁבָּאוּ סְמוּךְ לְהַמְּדִינָה, הִתְחִיל לְהִתְקַלְקֵל גַּם אֲצִלָּם הַטַּעַם וְשָׂאֵר הַדְּבָרִים, וְהִרְגִּישׁוּ בְּעֲצָמָם שֶׁנִּתְקַלְקַל אֲצִלָּם. וְאִמְרַתִּי לָהֶם: אִם עַתָּה, שְׁעֲדִין לֹא נִכְנַסְתֶּם אֲצִלָּם, כִּבְרַת נִתְקַלְקַל אֲצִלָּכֶם הַטַּעַם וְכו', וְאִיךָ יִהְיֶה אִם תִּפְנְסוּ לְשֵׁם? וּמִכָּל שֶׁפָּן אִיךָ תּוּכְלוּ לְהוֹשִׁיעַ אוֹתָם.

וְלִקְחִיתִי לָחֶם שְׁלִי וּמִים שְׁלִי, וְנִתְתִּי לָהֶם. וְהִרְגִּישׁוּ בְּלָחֶם וּמִים שְׁלִי כֹל הַטַּעַמִּים, (וְכֹל הָרִיחֹת וְכו') וְנִתְתִּקַּן מַה שֶׁנִּתְקַלְקַל אֲצִלָּם.

וּבְנֵי הַמְּדִינָה הַנ"ל, הִינּוּ הַמְּדִינָה שֶׁהָיָה שָׁם הֶגֶן הַנ"ל, הִתְחִילוּ לְפַקֵּחַ עַל תְּקוּן הַמְּדִינָה שֶׁנִּתְקַלְקַל אֲצִלָּם הַטַּעַם וְכו' כִּנ"ל.

וְנִתְיַשְׁבוּ: הָיְתָה שִׁישׁ מְדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת, (הִינּוּ אוֹתוֹ הַמְּדִינָה עֲצָמָה הַנ"ל) וְנִרְאָה לָהֶם שֶׁהַגְּנָנִי שֶׁלָּהֶם שֶׁנִּאָּבֵד (שֶׁעַל יְדוּ הָיָה לָהֶם חַיִּים

בַּיּוֹם הַשְּׁנִי שֶׁל שְׁבַעֲת יְמֵי הַמִּשְׁתָּה, חֲזָרוּ וְזָכְרוּ הַזִּיג הַזֶּה אֶת הַבַּעֲטָלִיר הַשְּׁנִי. הִינּוּ הַחֲרַשׁ שֶׁהִחִיָּה אוֹתָם וְנָתַן לָהֶם לָחֶם. וְהָיוּ בּוֹכִים וּמִתְגַּעְגְּעִים: אִיךָ לּוֹקְחִין לְכָאן אֶת אוֹתוֹ הַבַּעֲטָלִיר הַחֲרַשׁ שֶׁהִחִיָּה אוֹתָנוּ, כִּנ"ל? בְּתוֹךְ שֶׁהָיוּ מִתְגַּעְגְּעִים אַחֲרָיו, וְהִנֵּה הוּא בָּא,

וְאָמַר הַנְּנִי! וְנִפְל עֲלֵיהֶם, וְנִשַּׁק אוֹתָם, וְאָמַר לָהֶם: עַתָּה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם בְּמִתְנָה שֶׁתְּהִיוּ כְּמוֹנִי, שֶׁתְּחִיו חַיִּים טוֹבִים כְּמוֹנִי. כִּי בְּתַחֲלָה בְּרַכְּתִי אֶתְכֶם בְּזֶה, וְעַתָּה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם חַיִּים טוֹבִים שְׁלִי, בְּמִתְנָה גְּמוּרָה לְדַרְשָׁה.

וְאַתֶּם סוֹבְרִים שְׁאֲנִי חֲרַשׁ? אִין אֲנִי חֲרַשׁ כְּלָל! רַק שֶׁכָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֲנִי עוֹלָה אֲצִלִּי לְכֹלָם, שֶׁאֲשַׁמַּע הַחֲסָרוֹן שֶׁלָּהֶם. כִּי כָּל הַקּוֹלוֹת, כָּלֵם הֵם מִן חֲסָרוֹנוֹת. כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד צוֹעֵק עַל חֲסָרוֹנוֹ. וְאִפְלוּ כָּל הַשְּׂמֵחוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, כָּלֵם הֵם רַק מִחֲמַת הַחֲסָרוֹן, שֶׁשָּׂמַח עַל הַחֲסָרוֹן שֶׁחָסַר לוֹ וְנִתְמַלָּא.

וְאֲצִלִּי, כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֲנִי עוֹלָה לְכֹלָם, שֶׁיִּפְנְסוּ בְּאֲזֵנֵי הַחֲסָרוֹן שֶׁלָּהֶם. כִּי אֲנִי חַי חַיִּים טוֹבִים שְׁאִין בָּהֶם שׁוֹם חֲסָרוֹן.

וַיֵּשׁ לִי הַסְּכָמָה עַל זֶה שְׁאֲנִי חַי חַיִּים טוֹבִים, מִן הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת. וְחַיִּים טוֹבִים שְׁלוֹ הוּא, שֶׁהָיָה אוֹכֵל לָחֶם וְשׁוֹתָה מַיִם. (וְסִפֵּר לָהֶם): כִּי יֵשׁ מְדִינָה שִׁישׁ בָּהּ עֲשִׂירוֹת גְּדוֹל, שִׁישׁ לָהֶם אוֹצְרוֹת גְּדוֹלִים.

פַּעַם אַחַת נִתְקַבְּצוּ. וְהִתְחִיל כָּל אֶחָד לְהִתְפָּאֵר עִם חַיִּים טוֹבִים שְׁלוֹ, אִיךָ הוּא חַי חַיִּים טוֹבִים,

וְכֵן סִפֵּר כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִסֵּדֵר הַחַיִּים טוֹבִים שְׁלוֹ. וְעִנִּיתִי וְאִמְרַתִּי לָהֶם. אֲנִי חַי חַיִּים טוֹבִים, שֶׁהֵם טוֹבִים יוֹתֵר מִחַיִּים טוֹבִים שֶׁלָּכֶם. וְהָא רְאִיָּה, כִּי אִם אַתֶּם חַיִּים טוֹבִים, אֲרָאָה אִם תּוּכְלוּ לְהוֹשִׁיעַ אֶת מְדִינָה פְּלוֹנִית.

הָיְתָה שִׁישׁ מְדִינָה שֶׁהָיָה לָהֶם גֶּן. וְהָיָה בְּאוֹתוֹ הֶגֶן פְּרוּת, שֶׁהָיָה לָהֶם כָּל מִינֵי טַעַמִּים שֶׁבְּעוֹלָם. גַּם הָיָה שָׁם כָּל מִינֵי רִיחֹת שֶׁבְּעוֹלָם, גַּם הָיוּ שָׁם כָּל מִינֵי מְרֹאֶה כָּל הַגְּנָנִין וְכֹל "הַקְּוִיֵּאֲטִין" שֶׁבְּעוֹלָם, הַכֹּל הָיָה שָׁם בְּאוֹתוֹ הֶגֶן.

וְהָיָה עַל הֶגֶן גְּנָנִי אֶחָד (שֶׁקוֹרִין אֲגְרָאֲדִיקָה). וְהָיוּ בְּנֵי אוֹתוֹ הַמְּדִינָה חַיִּים טוֹבִים עַל יְדֵי אוֹתוֹ הֶגֶן. וְנִאָּבֵד שָׁם הַגְּנָנִי. וְכָל מַה

טובים) הוא משרש אחד עם אותן בני המדינה של עשירות, שיש להם גם כן חיים טובים. על כן היתה עצתם לשלח אל אותו המדינה של עשירות, ובנדאי יושיעו אותם. וכן עשו. ושלחו שלוחים אל אותו המדינה של עשירות. והלכו השלוחים, ופגעו בהם. (הינו שהשלוחים פגעו בבני אותו המדינה עצמה של עשירות. כי הם היו רוצים לילך אצלם כנ"ל)

ושאלו את השלוחים: להיכן אתם הולכים? השיבו: אנו הולכים אל אותו המדינה של עשירות, שיושיעו אותנו. ענו ואמרו: אנחנו בעצמנו הם בני אותה המדינה של עשירות, ואנו הולכים אצלכם.

אמרתי אני להם: (הינו החרש שמספר כל זה אמר להם) הלא אתם צריכים אלי, כי אתם לא תוכלו לילך לשם להושיע להם כנ"ל. על כן אתם תשארו כאן, ואני אלך עם השלוחים להושיע להם. והלכתי עמהם. ונכנסתי במדינה באיזה עיר. ובאתי, וראיתי שבאים אנשים ואומרים איזה דבר הלצה (שקורין ווערטיל). ואחר כך מתקבצים עליהם עוד איזה בני אדם עד שנעשה איזה קבוץ, ואומרים איזה דברי הלצות (הינו ווערטליך) והם מחיכים ושוחקים. והייתי און ושמעתי שהם מדברים נבול פה. וזה אומר דברי נבול פה, וזה אומר בדקות יותר, וזה שוחק וזה יש לו הנאה וכיוצא.

אחר כך הלכתי להלן לעיר אחרת. וראיתי ששני בני אדם מריבים זה עם זה מחמת איזה משא ומתן. והלכו אל הבית-דין לדון, ופסק להם הבית-דין: זה זכאי וזה חייב. ויצאו מן הבית-דין. אחר כך חזרו ונתקוטטו זה עם זה.

ואמרו שאינם רוצים זה הבית-דין, רק הם רוצים בית-דין אחר ובחרו להם בית-דין אחר, (פי מאחר שהם מרצים על אותו הבית-דין שבחרו להם יכולין לדון לפניהם) ודנו לפני אותו הבית-דין. אחר כך חזרו ונתקוטטו אחד מאלו עם אחר, ובחרו להם בית-דין אחר. וכן היו מריבים ומתקוטטים שם, ובחרו להם כמה בתי דינים, עד שכל העיר היתה מלאה מבתי דינים. והסתפלת, שזה מחמת שאין שם אמת. ועתה זה מטה דין ונושא פנים לזה, ואחר כך חברו נושא פנים לו, כי הם מקבלים שחד ואין בהם אמת.

אמרתי שיהם מלאים נאוף ממש, ויש שם נאוף הרבה עד

שנעשה פהתר אצלם. ואמרתי להם, שבשביל זה נתקלקל אצלם הטעם והריח והמראה.

כי זה המלך האכזר השאיר אצלם שלש פתות עבדים הנ"ל, שיהיו הולכים ומקלקלים את המדינה. שהיו הולכים ומדברים ביניהם נבול פה, והכניסו נבול פה בתוך המדינה, ועלי ידי נבול פה נתקלקל הטעם. שכל הטעמים הם טעם נבלה.

וכן הם הכניסו שחד במדינה. ועל ידי זה נחשכו העינים ונתקלקל המראה, פי "השחד יעור עיני חכמים".

וכן הם הכניסו נאוף במדינה, ועל ידי זה נתקלקל הריח. (ועני במקום אחר בדברינו שעל ידי נאוף נפגם הריח)

על כן, תראו לתקן את המדינה משלש עברות אלו, ולחפש אחרי האנשים הנ"ל ולגרשם. ואז כשתתקנו שלשה עברות אלו, לא די שיתתקן הטעם והמראה והריח, פי אם גם הגנני שנאבד יוכל גם כן להמצא.

ועשו כן. והתחילו לתקן את המדינה משלש עברות אלו. וחפשו אחרי האנשים הנ"ל, והיו תופסים את איזה אדם ושואליו אותו: מהיכן באת לכאן? עד שנתבררו אצלם האנשים של המלך האכזר הנ"ל, וגרשו אותם. ותקנו את המדינה מעברות הנ"ל.

בתוך כך נעשה רעש: אפשר אף-על-פי-כן זה המשגע שהולך ואומר שהוא הגנני, וכל אחד מחזיק אותו למשגע, וזורקין אחריו אבנים ומגרשין אותו, אפשר אף-על-פי-כן אולי הוא הוא הגנני באמת?! והלכו והביאו אותו לפניהם. (הינו לפני אלו

שישבו ותקנו את המדינה. וגם הוא הינו החרש שמספר כל זה היה שם) ואמרתי: בודאי זה הוא הגנני באמת! (נמצא שנתתקן על ידו המדינה הזאת).

נמצא, שיש לי הספמה מאותו המדינה של עשירות, שאני חי חיים טובים. פי אני תקנתי את המדינה הנ"ל כנ"ל.

ועתה אני נותן לכם במתנה את החיים טובים שלי! ונעשה שם שמחה גדולה וחדוה רבה מאד: (וכן כל הבעטליירש הנ"ל כלם חזרו ובאו על החתנה, ונתנו במתנה לדרשה. מה שבפתחלה ברכו אותם שיהיו כמותם, ועכשו נתנו זאת במתנה לדרשה):

הראשון נתן להם במתנה חיים ארפים, והשני נתן להם במתנה חיים טובים.

שם _____
 טלפון _____
 עיר _____

דעם רבינ'ס מעשיות

מבחן בספורי מעשיות מעשה י"ג (3) - מהשבעה בעטלירס

- א. מה שמע הבעטלער החרש שהם מדברים במדינה?
 דברי חיזוק והתעוררות
 לשון הרע
 ניבול פה
- יא. מה ראה הבעטלער החרש על בתי דינים שם?
 שהם יראים ושלמים
 שהם תמימים ויש בהם אמת
 שהם מקבלים שוחד ואין בהם אמת
- יב. מה עוד ראה הבעטלער החרש במדינה שם?
 שהם בעלי גאווה
 שהם מלאים נאוף
 שהם בעלי אמונה
- יג. איך קלקל המלך האכזר את הטעם של המדינה הנ"ל?
 כי השאיר אצלם כתה שמדברים נבול פה
 כי השאיר אצלם כתה שנותנים שוחד
 כי השאיר אצלם כתה של ניאוף
- יד. איך קלקל המלך האכזר את המראה של המדינה הנ"ל?
 כי השאיר אצלם כתה שמדברים נבול פה
 כי השאיר אצלם כתה שנותנים שוחד
 כי השאיר אצלם כתה של ניאוף
- טו. איך קלקל המלך האכזר את הריח של המדינה הנ"ל?
 כי השאיר אצלם כתה שמדברים נבול פה
 כי השאיר אצלם כתה שנותנים שוחד
 כי השאיר אצלם כתה של ניאוף
- טז. מה יהיה אם יתקנו את המדינה מג' עבירות הנ"ל?
 יתקן להם הטעם והמראה והריח
 ימצאו את הגנני שנאבד
 שתי התשובות נכונות
- יז. איזה מתנה נתן להם הבעטלער החרש?
 חיים ארוכים
 חיים טובים
 שתי התשובות נכונות
- יח. *אלת ככות: באיפה יום סיפר רבינו את המעשה Se*
 הפעטלער החרש?
 ביום שב"ק כ"ה אדר תק"ע
 ביום רביעי כ"ט אדר תק"ע
 בליל שב"ק י"ג ניסן תק"ע

- א. מה היה החיים טובים של בעטלער החרש?
 שהיה מטייל הרבה
 שהיה אוכל לחם ושותה מים
 שהיה אוכל בשר ודגים וכל מטעמים
- ב. בהמשך המעשה: מה נעשה לעשירים כשאכלו הלחם והמים של הבעטלער החרש?
 הרגישו כל הטעמים כל הריחות
 נתתקן הטעם והריחות שנתקלקל אלס
 שתי התשובות נכונות
- ג. עם מה התפארו העשירים של המדינה שיש בו עשירות גדול?
 שיש להם הרבה עשירות
 שיש להם חיים ארוכים
 שיש להם חיים טובים
- ד. מה היה באותו הגן במדינה פלונית?
 פירות שהיה להם כל מיני טעמים שבעולם
 כל מיני ריחות ומראה שבעולם
 שתי התשובות נכונות
- ה. מה היה למדינה על ידי אותו הגן שהיה במדינה?
 חיים ארוכים
 חיים טובים
 שתי התשובות נכונות
- ו. מה עשה המלך האכזר לבני המדינה שיש בו הגן?
 קלקל את הגן
 קלקל את החיים טובים שלהם
 שתי התשובות נכונות
- ז. מה קרה לעשירים כשבאו סמוך להמדינה הנ"ל?
 זרקו את כספם
 התקלקל הטעם ושאר הדברים
 התחילו לצעוק
- ח. לאן שלחו שליחים המדינה של הגן?
 לבעטלער החרש שיושיע אותם
 למדינה שיש בו עשירות שיושיע אותם
 לגנני שנאבד
- ט. מי הלך עם השלוחים של המדינה של הגן?
 הבעטלער החרש להושיע אותם
 העשירים של המדינה להושיע אותם
 הגנני שנאבד להושיע אותם

מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד - בהצלחה

ספורי מעשיות שסיפר רבינו הקדוש הם קודש קדשים וכונתו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתנו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישרה לעבודת השם יתברך בהתעוררות הלב, כמו שאמר רבינו: "ש"ספורי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך